คู่มือการจัดกิจกรรม KM

รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

(Blended Learning)

คณะศิลปศาสตร์ วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ

คำนำ

การสอนแบบผสมผสาน Blended Learning เป็นการเรียนรู้แบบผสมผสานหลากหลายวิธี เหมาะสมที่จะใช้ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีความหลากหลายทางเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ตามช่องทางที่หลากหลาย ช่วยพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ และเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบัน

การเรียนการสอนในรูปแบบนี้จึงช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เห็นผลได้จริงในเชิงปฏิบัติ (Practice Skill) ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ช่องทางทางเทคโนโลยีที่หลากหลายมาสนับสนุนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างกว้างขวาง

สมชาย เราสนใจการสอนรูปแบบใหม่
ที่เรียกว่า Blended Learning แต่ว่า
อะไรคือ Blended Learning? เธอพอจะรู้มั้ย

1. เทคนิค : TGT

TGT หรือ (Team Games Tournament) คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยการแบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้แข่งขันกันในเกมการเรียนที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้ว ทำการทดสอบความรู้โดยการใช้เกมการแข่งขัน คะแนนที่ได้จากการแข่งขันของสมาชิกแต่ละคนในลักษณะการแข่งขันตัวต่อตัวกับทีมอื่น นำเอามาบวกเป็นคะแนนรวมของทีมผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น ดังนั้นสมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

2. เทคนิค : PBL

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นจัดการเรียนรู้ที่เน้นในสิ่งที่เด็กอยากเรียนรู้ โดยสิ่งที่อยากเรียนรู้ดังกล่าวจะต้องเริ่มมาจากปัญหาที่เด็กสนใจหรือพบในชีวิตประจำวันที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบทเรียน อาจเป็นปัญหาของตนเองหรือปัญหาของกลุ่ม ซึ่งครูจะต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจของเด็กตามความเหมาะสม จากนั้นครูและเด็กร่วมกันคิดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหานั้น โดยปัญหาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้บางครั้งอาจเป็นปัญหาของสังคมที่ครูเป็นผู้กระตุ้นให้เด็กคิดจากสถานการณ์ ข่าว เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ของเด็ก เด็กต้องเรียนรู้จากการเรียน (Learning to learn) เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม การปฏิบัติและการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) นำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือสร้างความรู้ใหม่บนฐานความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีมาก่อนหน้านี้

3. เทคนิค : การใช้ Facebook

Facebook (เฟซบุ๊ก) คือ บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ผู้ใช้สามารถสร้างข้อมูลส่วนตัว เพิ่มรายชื่อผู้ใช้อื่นในฐานะเพื่อนและแลกเปลี่ยนข้อความ ติดต่อสื่อสาร ตั้งประเด็นถามตอบในเรื่องที่สนใจ โพสต์รูปภาพ โพสต์คลิปวิดีโอ เขียนบทความหรือบล็อก สนทนาแบบโต้ตอบทันที เป็นการทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านแอพลิเคชั่นเสริม (Applications) โดยสร้างกลุ่มเพื่อการเรียนรู้เรื่องที่สนใจร่วมกันแล้วนำเสนอสื่อการสอนในรูปแบบของเนื้อหา บทความ สื่อมัลติมีเดีย การนำเสนองาน ผลงาน วิพากษ์วิจารณ์ ตอบคำถาม ฯลฯ ทำให้เกิดความน่าสนใจและเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

4.เทคนิค : ห้องเรียนกลับด้าน
Flipped Classroom

แนวคิดหลัก คือ "เรียนที่บ้าน-ทำการบ้านที่โรงเรียน" คือ การกลับไปศึกษาเนื้อหา เอกสาร งาน หรือ สื่อที่ครูมอบให้ด้วยตนเอง แล้วกลับมาพูดคุย ซักถาม ขอความช่วยเหลือกับครูผู้สอนในชั้นเรียน โดยครูมีหน้าที่ชี้แนวทาง ให้ข้อเสนอแนะ พิจารณาผลงานของผู้เรียน

5.เทคนิค : Questioning
(การใช้คำถามในการสอน)

การถามคือ การบูรณาการเพื่อพัฒนาไปสู่การคิดไตร่ตรอง (Reflective Thinking) และโครงสร้างกระบวนการคิด ช่วยให้ผู้เรียนได้ไตร่ตรองความเข้าใจของตน และสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงการเรียนรู้ การคิดและการสอนเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ หรือ การประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น

เอกสารอ้างอิง

ทิศนา แขมมณี. (2547). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
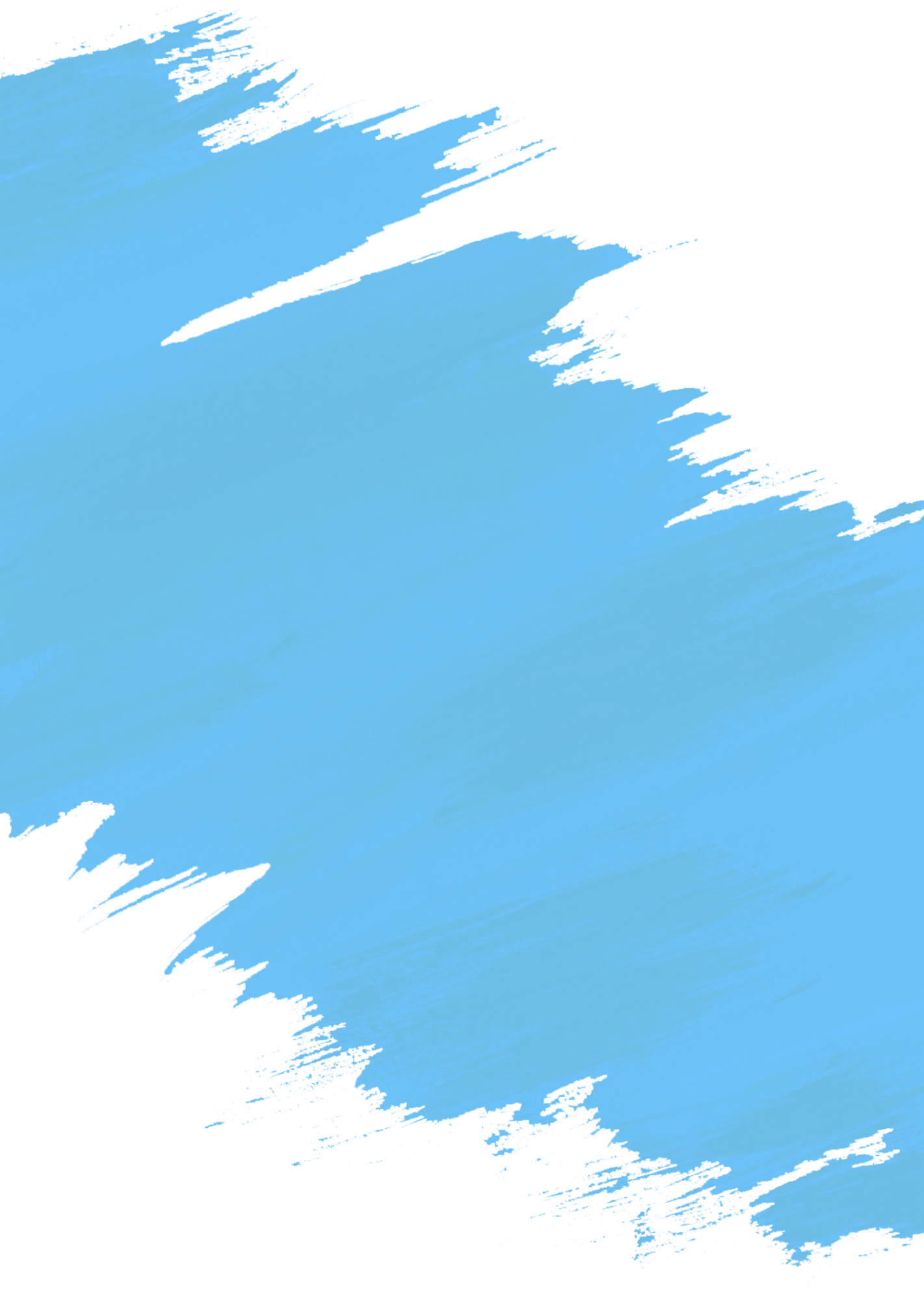
วัชรา เล่าเรียนดี. (2555). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 9. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.